

Sygn. akt III AUa 1311/12

III AUz 187/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Goss-Kokot
Sędziowie:	SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.)
Protokolant:	inspektor ds. biurowości Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2013 r. w Poznaniu

sprawy z odwołania **Zakładu (...) w I.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

przy udziale zainteresowanego K. P.

o podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji odwołującego Zakładu (...) w I.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze

z dnia 1 sierpnia 2012 r. sygn. akt IV U 1012/12

oraz

na skutek zażalenia pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze

z dnia 29 sierpnia 2012 r. sygn. akt IV U 1012/12

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I oraz poprzedzającą go decyzję i stwierdza, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy zainteresowanego K. P. nie wlicza świadczeń pieniężnych przeznaczonych na „wycieczkę do K. w czerwcu 2009r.”;

2. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II i koszty zastępstwa procesowego wzajemnie znosi;

3. w pozostałym zakresie apelację oddala;
4. koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym wzajemnie znosi;

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 stycznia 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że płatnik składek (...) w I. nie zadeklarował składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy od wartości świadczeń pieniężnych przeznaczonych na „cele świąteczne –Boże Narodzenie (...), dofinansowanie wycieczki do K. 06/2009” wypłaconych K. P..

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2012r. oddalił odwołanie płatnika składek od powyższej decyzji.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i rozważania:

Odwołujący – Zakład (...) w I. od 1997r. tworzy Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

W zakładzie obowiązuje regulamin funduszu socjalnego według którego podstawę gospodarowania Funduszem Świadczeń Socjalnych stanowią przepisy prawa, regulamin udzielania świadczeń, roczny plan wykorzystywania środków funduszu świadczeń socjalnych (§1 ust.1).

W §5 regulaminu wskazano przeznaczenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, a w §6 określono zasady i kryteria świadczeń z Funduszu.

Zgodnie z §7 regulaminu zatytułowanym-Tryb Zgłaszania wniosków i kwalifikacji osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych: 1) osoby ubiegające się o świadczenie z ZFŚS składają wnioski w komórce socjalnej do dnia 31 marca każdego roku lub w innym terminie podanym do powszechnej wiadomości, 2) kwalifikacji złożonych wniosków dokonuje pracownik administracyjno-gospodarczy w uzgodnieniu z komisją socjalną, uwzględniając określone regulaminem priorytety. W szczególnie uzasadnionych przypadkach kierownik Zakładu może zastosować inny podział dopłat z ZFŚS niż przewiduje regulamin, 3) projekt dofinansowania na wczasy i kolonie powinien być podany do wiadomości pracowników poprzez wywieszenie wykazu w referacie organizacyjnym, co najmniej przez okres dwóch tygodni przed jego zatwierdzeniem przez kierownika tut. Zakładu.

Organ rentowy przeprowadził kontrolę u płatnika składek- Zakładu (...) w I., zakończonej protokołem kontroli z dnia 9 listopada 2011r.

Ustalono, że płatnik składek nie zadeklarował składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy od wypłaconych swoim pracownikom świadczeń pieniężnych:

- 1) „cele świąteczne-Wielkanoc 03/2008”
- 2) „cele świąteczne- Boże Narodzenie 12/2008”
- 3) „cele świąteczne- Boże Narodzenie 10/2009”
- 4) „cele świąteczne- Boże Narodzenie 12/2010”

oraz dofinansował swoim pracownikom:

- 1) „Wycieczkę doP. 05/2008”,
- 2) „Wycieczkę do K. 06/2009”,

3) „Wycieczkę do W.06/2010”,

4) „Wycieczkę do W. i K. 06/2011” z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych .

Płatnik składek przyznając pracownikom w/w świadczenia nie kierował się zasadami i warunkami korzystania z Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Wartości świadczeń nie były uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu Świadczeń Socjalnych. Pracownicy nie składali wniosków o wypłatę świadczenia, nie składali oświadczeń o dochodach współmałżonków, średniej na członka rodziny.

Wypłata środków z ZFŚS w latach 2008-2009 dokonana została w różnych kwotach, ale ich zróżnicowanie zostało ustalone z pominięciem kryterium socjalnego.

W 2010r. świadczenie zostało wypłacone w różnych kwotach, jednak ich wysokość nie uwzględniała osiągniętych przez pracowników dochodów na 1 członka rodziny, a kwota zróżnicowania wypłaconych świadczeń była minimalna.

Kwoty wypłacone w marcu 2008r. i grudniu 2008r. ustalone zostały w wysokości 500zł na jednego pracownika. Płatnik składek wypłacił świadczenia pracownikom w różnych wysokościach, a ich wysokość dla każdego pracownika była uzależniona od wysokości uposażenia i ilości posiadanych dzieci.

Kwota świadczenia z ZFŚS w grudniu 2009r. ustalona została na 1000zł na jednego pracownika, jednak wypłata została dokonana w różnych wysokościach, a ich wysokość dla każdego pracownika uzależniona była od ilości posiadanych przez pracownika dzieci, pozostających na utrzymaniu. Dodatkowa kwota za każde dziecko wyniosła w 2008r. wyniosła 10zł, a w 2009r.- 20zł. Świadczenia otrzymali pracownicy, których staż u wnioskodawcy wynosił co najmniej 1 rok. Przed wypłatą świadczeń składali jedynie oświadczenie o ilości posiadanych dzieci. Płatnik przyjmował, że oświadczenia są równocześnie wnioskiem o wypłatę świadczenia. Pracownicy nie składali innych wniosków o wypłatę świadczeń.

Płatnik składek wypłacając środki z ZFŚS w grudniu 2010r. posiadał informację o sytuacji rodzinnej, życiowej i materialnej pracowników w postaci oświadczeń pracowników o dochodach na członka rodziny. Z okazji świąt Bożego Narodzenia ze środków ZFŚS wypłacił pracownikom: - 1250,00zł osobom, których dochód na osobę w rodzinie wyniósł do 610,00zł, 1200,00zł osobom, których dochód na osobę w rodzinie wyniósł od 610,zł do 1.000,00zł; 1150,00zł osobom, których dochód na osobę w rodzinie wyniósł powyżej 1.000,00zł.

Płatnik składek ustalając wysokość świadczenia z ZFŚS nie brał pod uwagę różnicy w poziomie życia pracowników w oparciu o złożone oświadczenia pracowników.

W latach 2008-2011 świadczenia dofinansowanie do wycieczek zostało rozdzielone pracownikom w takich samych kwotach dla wszystkich uczestników będących pracownikami tj. w kwocie ok.500zł. Płatnik brał pod uwagę wartość całej wycieczki podzieloną przez ilość osób uczestniczących w wycieczce.

Pracownicy akceptowali taką formę wypłat z ZFŚS.

Zainteresowany uczestniczył w wycieczce do K. organizowanej przez wnioskodawcę. Zeznał, że nie znał wysokości świadczeń, jakie otrzymali pozostali pracownicy. Był zadowolony z wysokości kwot, które otrzymał. Przed wypłatą świadczeń nie składał żadnych wniosków.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach ZUS, dokumentach przedłożonych do akt sprawy, a także zeznań świadków i zainteresowanego.

Mając powyższe na uwadze oraz § 2 ust.1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

(Dz.U. nr 161 poz.1106 ze zm.), art. 2 ust.1 pkt 1 i art. 8 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych (Dz.U. z 1996r. nr 70 poz.335 ze m.) Sąd I instancji stwierdził, że odwołanie jest bezzasadne.

Przede wszystkim Sąd wskazał, że przyznawane przez pracodawcę świadczenia pieniężne na „cele świąteczne”, nie mogą zostać uznane za przyznawane zgodnie z kryterium socjalnym. Pracodawca nie uwzględnił bowiem przy przyznawaniu świadczeń kryterium socjalnego, które należy rozumieć jako sytuację finansową w całym gospodarstwie domowym. Powyższe potwierdziło postępowanie dowodowe. Sąd wskazał, że pomimo, że regulamin ZFŚS wskazywał na taki obowiązek, pracodawca go nie stosował, a K. P. otrzymał sporne świadczenie w takiej samej wysokości co inni pracownicy.

W odniesieniu do ponoszonych przez pracodawcę kosztów wycieczek pracowniczych i pokrywania ich kosztów z ZFŚS Sąd uznał, że świadczenia te były przychodem pracownika w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Stanowiły one, o ocenie Sądu, „nieodpłatne świadczenie” pracodawcy na rzecz pracownika, bowiem pracownik otrzymując je nie był zobowiązany do żadnego świadczenia w zamian.

Zdaniem Sądu, wszystkie świadczenia wskazane w zaskarżonej decyzji stanowią przychód zainteresowanego, a co za tym idzie stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, FP i FGŚP.

Wskazując na powyższe Sąd I instancji na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie od zaskarżonej decyzji.

Powyższy wyrok zaskarżył płatnik składek zarzucając:

1. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

1.1. art.233 §1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów:

1.1.1. w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logiki i prawidłowego wnioskowania:

A. Sąd przyjął, iż płatnik składek przyznając pracownikom świadczenie nie kierował się zasadami i warunkami korzystania z Regulaminu ZFŚS, wartości świadczeń nie były uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu, pracownicy nie składali wniosków o wypłatę świadczenia, nie składali oświadczeń o dochodach współmałżonka i średniej na członka rodziny w sytuacji, gdy pracownicy składając oświadczenie o ilości dzieci w 2008r., w 2009r. o ilości dzieci, w 2010r. o dochodzie na członka rodziny-składali jednocześnie wnioski o wypłatę świadczenia, a dane wynikające ze złożonych oświadczeń jako zawierające dane o sytuacji osobistej i materialnej osoby uprawnionej do świadczeń stanowiły podstawę do wypłaty świadczeń, w zakładzie pracy działała Komisja Socjalna, która zajmowała się przyznawaniem świadczeń,

B. Sąd przyjął, że wypłata środków z ZFŚS w latach 2008-2009 dokonywana była w różnych kwotach, ale ich różnicowanie zostało ustalone z pominięciem kryterium socjalnego, w sytuacji gdy w tych latach kwota dofinansowania była ustalana w oparciu o kryterium socjalne-brano pod uwagę ilość dzieci posiadanych przez pracownika, co wynika również z dalszych ustaleń Sądu I instancji,

C. Sąd przyjął, że wysokość świadczeń z ZFŚS w roku 2010 nie była zróżnicowana w stosunku do dochodów osiągniętych na 1 członka rodziny, w sytuacji gdy pracownicy w tym roku składali oświadczenie o wysokości dochodów na członka rodziny i oświadczenie to było brane pod uwagę przy ustalaniu wysokości świadczeń i co pozostaje w sprzeczności z dalszymi ustaleniami Sądu, który wskazał, iż w 2010r. płatnik posiadał informację o sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracownik w postaci oświadczeń o dochodach na członka rodziny,

D. Sąd przyjął, iż pracownicy nie składali wniosków o wypłatę świadczeń, które to ustalenia pozostają w sprzeczności z zeznaniami świadków, którzy potwierdzili, iż oświadczenie o ilości dzieci oraz oświadczenie o dochodach stanowiło wnioski o wypłatę świadczenia;

E. Sąd przyjął, iż przyznanie świadczeń nie nastąpiło w uzgodnieniu z komisją socjalną co stoi w sprzeczności z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego tj. treścią protokołów z posiedzeń komisji (protokół z dnia 2.12.2008r., z dnia 1.12.2009r., i z dnia 30.12.2010r.) oraz z treścią preliminarzy wypłaty środków.

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy tj.

2.1 błędną wykładnię art.8 ust.1 i ust.2 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych i przyjęcie, iż w przypadku wypłaty świadczeń- dofinansowanie do wycieczek zakładowych-płatnik winien kierować się kryterium socjalnym tj. dokonywać analizy sytuacji socjalno-bytowej uprawnionych w sytuacji gdy przepis ten odnosi się tylko i wyłącznie do dopłat i świadczeń o charakterze ulgowym, a dofinansowanie do imprez integracyjnych nie są tego typu świadczeniami;

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Organ rentowy w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego.

Na wniosek pozwanego Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2012r. uzupełnił wyrok Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 26.07.2012r. sygn, IV U 989/12 w ten sposób, że w pkt II:

„II. Nie obciąża Gminy I.- Zakładu (...) w I. kosztami zastępstwa procesowego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z..

Na powyższe postanowienie organ rentowy złożył zażalenie i wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznani organowi I instancji.

W odpowiedzi na zażalenie odwołujący wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego przez organ rentowy postanowienia Sądu Okręgowego, a tym samym nie obciążanie odwołującego kosztami zastępstwa procesowego na rzecz organu rentowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja odwołującego okazała się w części zasadna.

Trafnie Sąd I instancji wskazał, że istota sporu w rozpoznawanej sprawie sprowadza się do wyjaśnienia, czy od wypłaconych pracownikom przez Zakład (...) w I. świadczeń pieniężnych na: „cele świąteczne” i „wycieczki pracownicze” należy odprowadzić składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Emerytur Pomostowych.

Stan faktyczny sprawy jest bezsporny, a spór dotyczy wyłącznie interpretacji przepisów prawa.

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestię ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne jest ustawa z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009r.nr 205 poz. 1585 ze zm.), a w dalszej kolejności rozporządzenie wydane na podstawie delegacji zawartej w tej ustawie.

Sporna kwestia dotyczy przede wszystkim art.18 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych formułującego ogólną zasadę, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. Powyższe wynika z treści art. 4 ust.9 powołanej ustawy.

Z mocy delegacji zawartej w art.21 ustawy systemowej obowiązuje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. W §2 ust. 1 powyższego rozporządzenia wymieniono przychody, które nie stanowią podstawy wymiaru składek, w tym, w punkcie 19 świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.

Podkreślić należy, że to pracodawca gospodaruje środkami funduszu, dokonuje podziału środków funduszu na poszczególne rodzaje działalności socjalnej i przyznaje poszczególnym uprawnionym świadczenia finansowe z funduszu na zasadach określonych w regulaminie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Z funduszu mogą być finansowane tylko te rodzaje działalności socjalnej, które są objęte ustawową definicją pojęcia „działalność socjalna”. Swoboda regulacji w regulaminie zasad przyznawania indywidualnych świadczeń jest ograniczona ustanowioną przez ustawodawcę w art.8 ust.1 ustawy ogólną zasadą, że przyznawanie tych świadczeń ma być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu.

Fundusz świadczeń socjalnych jest instytucją prawną, która ma łagodzić różnice w poziomie życia pracowników i ich rodzin. Jest on wyrazem funkcji społecznej zakładu pracy, zaś jego adresatami są zwłaszcza rodziny o najniższych dochodach.

Oznacza to, co należy uwzględnić w zakładowych regulaminach świadczeń socjalnych, że przyznawanie ulgowych świadczeń i wysokość dopłat z funduszu powinno być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby korzystającej z funduszu. Przy ocenie sytuacji materialnej pracownika należy brać pod uwagę dochody pracownika osiągane poza zakładem pracy, a także dochody członków rodziny, pozostających we wspólnym gospodarstwie z pracownikiem.

Odnosząc się do kwestii „świadczeń świątecznych” za lata 2008-2009 należy podzielić pogląd Sądu I instancji, że świadczenia te zostały wypłacone pracownikom przez pracodawcę z pominięciem zapisów obowiązującego regulaminu ZFŚS.

Jak wynika bowiem z treści §5ust. 1 pkt 7 Regulaminu ZFŚS (uzupełnionego aneksem z dnia 7 marca 2007r.) przeznaczenie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych stanowi między innymi finansowanie części kosztów w zakresie „pomocy materialnej w formie bonów towarowych przyznawanych z okazji Wielkanocy i Bożego Narodzenia”, zaś w myśl §6 pkt 9 „przy obliczaniu dochodu w rodzinie bierze się pod uwagę pełną wysokość dochodów uzyskiwanych przez wszystkich wspólnie zamieszkujące i prowadzące wspólne gospodarstwo domowe osoby w rodzinie”

Wbrew regulacji zawartej w Regulaminie Funduszu świadczenia te były wypłacane bez pisemnego wniosku pracowników, a nadto w zakresie badania sytuacji rodzinnej i majątkowej pracownika pracodawca w poszczególnych latach kierował się następującymi kryteriami:

- w 2008r.- zróżnicowanie wysokości świadczenia uzależnione było od uposażenia pracownika oraz ilości posiadanych dzieci;
- w 2009r. – zróżnicowanie wysokości świadczenia uzależniono jedynie od ilości posiadanych dzieci.

Brak wiedzy co do pozostałych (poza wynagrodzeniem pracownika) dochodów w rodzinie, ilości osób na utrzymaniu, przesądził, że świadczenia świąteczne w tych latach wypłacone zostały bez właściwej oceny sytuacji materialnej i życiowej pracowników, a więc wbrew zasadzie wynikającej z art.8 ust.1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Oznacza to, że pozwany prawidłowo uznał je za przychód.

W rozpoznawanej sprawie pracodawca winien był dokonać analizy sytuacji życiowej, materialnej i osobistej każdego pracownika, co zostało wykonane dopiero przy przyznawaniu świadczeń świadczeń w grudniu 2010r.

Zatem w części dotyczącej wypłaty świadczenia w grudniu 2008r. apelacja nie jest uzasadniona.

Natomiast w zakresie dopłat do wycieczek pracowniczych Sąd Apelacyjny nie podziela poglądu Sądu I instancji.

Nie sposób bowiem pominąć, że ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych określając zasady jego tworzenia nie wspomina o obowiązku stosowania kryteriów socjalnych, a dopuszcza możliwość dofinansowania zakładowych obiektów socjalnych oraz powstania i organizowania żłobków i przedszkoli z zasobów funduszu, nie wiążąc tego z kryteriami socjalnymi. Kryteria socjalne udzielenia pomocy obowiązujące w stosunku do konkretnego pracownika w tym przypadku nie są brane w ogóle pod uwagę. Ustawa, nie warunkuje, aby wydatki funduszu zawsze ukierunkowane były na konkretnego odbiorcę. Z analizy tych przepisów wynika, że ustawodawca obok świadczeń ulgowych przewiduje również inne świadczenia, a ponadto zobowiązuje pracodawcę do określenia zasad i warunków korzystania ze środków funduszu w zakładowym regulaminie działalności socjalnej.

Regulamin funduszu może ograniczać się jedynie do przyznania ulgowych świadczeń z funduszu z zastosowaniem kryteriów socjalnych, ale może też wymienić inne sposoby wydatkowania środków w ramach działalności socjalnej. W regulaminie takim celowym jest ustalanie zasad powszechnej dostępności do innych świadczeń niż ulgowych, na równych zasadach dla wszystkich uprawnionych.

Takie też stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 października 2008r. (II PK 74/08 OSNP 2010, 7-8 poz.88) zgodnie z którym przepis art.8 ust.1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych nie odnosi się do całości działalności socjalnej w rozumieniu art.2 pkt 1 tej ustawy, a jedynie do ulgowych świadczeń i usług.

Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje pogląd Sądu Najwyższego, który zezwala pracodawcom na finansowanie z funduszu wycieczek, pikników, festynów, imprez sportowo-kulturalnych i innych podobnych form działalności socjalnej.

Odnosząc powyższe do rozpoznawanej sprawy należy zatem podzielić stanowisko apelującego, który podkreślił, że świadczenia te mieszczą się w pojęciu działalności socjalnej jako rodzaj działalności rekreacyjnej - w postaci różnych form krajowego wypoczynku. Znajduje on również odzwierciedlenie w Regulaminie (§ 5ust. 1 pkt 8 dodany aneksem z dnia 7.03.29007r.)

Zdaniem Sądu Apelacyjnego charakter wycieczki organizowanej przez płatnika składek dla pracowników czerwca 2009r. w pełni uzasadnia sposób ich finansowania z ominięciem stosowania kryterium socjalnego określonego w art. 8 ust.1 ustawy o ZFŚS.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny stwierdza, że rygorystyczne stanowisko zaprezentowane przez Sąd I instancji nie uwzględnia charakteru finansowanego świadczenia, do którego trudno byłoby zastosować „kryterium socjalne”, gdyż spowodowałoby wypaczenie jego celu. Sąd Apelacyjny nadto zauważa, że fakt, iż pracownicy byli zainteresowani spędzeniem w takiej formie czasu wolnego najlepiej świadczy o celowości wydatkowania części funduszu w opisany wyżej sposób.

W tym zakresie Sąd I instancji błędnie wskazał, że brak jest w ogóle podstaw do odnoszenia wydatków na wycieczki pracownicze do kwestii wypłat środków z ZFŚS. Taka interpretacja przepisów w sposób istotny ograniczyłaby możliwości wydatkowania Funduszu ze szkodą dla realizacji jego celów, między innymi związanych z integracją załogi.

Z tych powodów Sąd Apelacyjny uznał stanowisko Sądu I instancji w tym zakresie za nietrafne, naruszające treść art.2 ust.1 w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994r o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. 96.70.335) oraz §2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (Dz.U. 1998.161.1106) a zatem zachodzi konieczność wydania wyroku reformatoryjnego co do tej części świadczeń.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386§1k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w sposób opisany w punkcie 1 wyroku, a oddalił apelację w pozostałym zakresie na zasadzie art.385 k.p.c. (pkt 3 wyroku).

Zażalenie organu rentowego na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 28 sierpnia 2012r. o uzupełnieniu wyroku w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego należy uznać na słuszne.

Jednakże z uwagi na treść art. 100 k.p.c., który stanowi, że „w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone” w rozpoznawanej sprawie zachodzą przesłanki do zniesienia kosztów między stronami.

Należy przy tym podkreślić, że przy stosunkowym rozdzieleniu kosztów procesu należy ocenić ostateczny wynik sprawy (rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego). Przy czym rozliczenie kosztów nie musi wynikać z ich szczegółowego, rachunkowego rozliczenia, a jedynie winno opierać się na względach słuszności.

Z powyższych powodów Sąd Apelacyjny zmienił pkt II zaskarżonego wyroku i koszty procesu zniósł między stronami (pkt 2 wyroku).

Również koszty postępowania apelacyjnego na podstawie art.100 k.p.c. zostały zniesione wzajemnie (pkt 4 wyroku).

/SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska/ /SSA Dorota Goss-Kokot/ /SSA Iwona Niewiadowska-Patzer/